

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Yleisradion hallintoneuvoston kertomus eduskunnalle yhtiön toiminnasta vuonna 2014

JOHDANTO

Vireilletulo

Yleisradion hallintoneuvoston kertomus eduskunnalle yhtiön toiminnasta vuonna 2014 (K 8/2015 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Elina Thorström, liikenne- ja viestintäministeriö
- puheenjohtaja Kimmo Kivelä, Yleisradion hallintoneuvosto
- yhteiskuntasuhdejohtaja Petra Wikström, MTV Oy
- johtaja Marcus Wiklund, Sanoma Media Finland Oy
- johtaja Ismo Silvo, Yleisradio
- toiminnanjohtaja Stiina Laakso, Suomen audiovisuaalisen alan tuottajat - SATU ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Saamelaiskäräjät
- Svenska Finlands folkting
- Viestintävirasto
- Kuurojen Liitto ry
- Näkövammaisten Keskusliitto ry

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Riippumattomuus. Yleisradio on eduskunnan alainen mediatoimija, koska sen riippumatonta toimintaa pidetään tärkeänä tasapuolisen tiedonvälityksen ja demokratian toteutumisen kannalta. Tämän vuoksi valiokunta korostaa, että Yleisradion riippumattomuutta tulee vaalia Yleisradion toiminnassa ja sen asemaa harkittaessa.

Yleispalvelun toteutuminen

Julkisen palvelun määrittäminen. Valiokunta on kuulemisessaan erityisesti kiinnittänyt huomiota julkisen palvelun tehtävän toteutumiseen. Pääosin Yleisradio näyttää täyttäneen kattavaa ja monipuolista ohjelmatoimintaa koskevan julkisen palvelun tehtävänsä hyvin muun muassa ylei-

Valiokunnan mietintö LiVM 5/2015 vp

sen tavoitettavuuden ja tyytyväisyyskyselyjen perusteella arvioituna. Valiokunnan huomiota on kuitenkin kiinnitetty siihen, että eräiltä osin julkisen palvelun tehtävän väljän määritelmän vuoksi toimintakertomuksen perusteella on vaikea arvioida, miten Yleisradio on selviytynyt sille annetusta julkisen palvelun tehtävästä. Tästä syystä on tärkeää, että Yleisradion hallintoneuvoston toimintakertomus kuvaa muiden alan toimijoiden kanssa yhteisverrannollisin kriteerein, miten Yleisradio on onnistunut tavoittamaan yleisöjä erityisryhmille suunnattavilla julkisen palvelun ohjelmilla sekä miten Yleisradio on tavoittanut yleisöjä yleisviihdeohjelmillaan.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että myös ohjelmakustannukset tulee ilmoittaa vertailukelpoisesti. rahoitukseen tulee kiinnittää haastavasta taloudellisesta tilanteesta huolimatta huomiota niin, että julkisen palvelun tehtävä täyttyy eivätkä kilpailuasetelmat mediamarkkinoilla vääristy.

Valiokunta korostaa ajankohtaisten ja asiaohjelmien merkitystä julkisen palvelun toteuttamisessa. Valiokunta korostaa myös Yleisradion keskeistä roolia kotimaisen ohjelmasisällön tuottajana ja hankkijana.

Erityisryhmät. Valiokunta toteaa, että asiantuntijakuulemisessa on kiitetty Yleisradion viittomakielisen ohjelmatarjonnan seurantaryhmää ohjelmatuotannon kehittämistarpeiden identifioimisesta. Etujärjestö on ehdottanut, että viittomakielistä ohjelmatuotantoa lisätään nykyisestä sekä monipuolistetaan eri aihealueille.

Näkövammaisten osalta Yleisradion ilmoittamaa tavoitetta yhdestä kuvailutulkatusta ohjelmasta vuodessa on asiantuntijakuulemisessa pidetty riittämättömänä julkisen palvelun tehtävän suhteen.

Kuulemisessa tuotiin esille myös Yleisradion Internetissä tarjottavien palvelujen kehittämisen tarve palvelujen käytön esteettömyyden kannalta.

Asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty valiokunnan huomiota siihen, että julkisen palvelun tehtävä edellyttää riittäviä resursseja kohdella ohjelmatoiminnassa yhtäläisin perustein suomen- ja ruotsinkielisiä kansalaisia ja että tämän lisäksi ohjelmaa tuotetaan myös saamen ja romaanin kielillä sekä viittomakielisenä. Yleisradion ruotsinkielisellä toimituksella ja Yle Sápmilla on erittäin tärkeä rooli ruotsin kielen ja saamen kielen säilymisessä ja edistämisessä.

Alueellinen toiminta

Valiokunta korostaa Yleisradion alueellisen toiminnan merkitystä. Alueellinen toiminta palvelee yleisöryhmiä monipuolisemmin ja laajemmin kuin pelkkä valtakunnallinen toiminta, ja erittäin tärkeää on alueellinen ohjelmatuotanto ja erityisesti alueellinen uutistuotanto. Alueellisella ohjelmatuotannolla Yleisradio myötävaikuttaa myös yleisön kiinnostuksen lisääntymiseen oman lähiympäristönsä asioihin.

Valiokunnan mietintö LiVM 5/2015 vp

Kertomuksen antaminen

Yleisradion toiminnasta annetun lain (1380/1993) 6 §:n mukaan Yleisradion hallintoneuvoston kertomus on annettava eduskunnalle huhtikuun aikana. Hallintoneuvoston kertomus on annettu 28. huhtikuuta 2015 ja on valiokunnan käsiteltävänä vasta syysistuntokaudella. Valiokunta pitää tärkeänä, että kertomus annettaisiin jatkossa aikaisemmin keväällä, jotta eduskunta ehtisi käsitellä kertomusta jo kevätistuntokaudella, kun asiat ovat ajankohtaisempia.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Liikenne- ja viestintävaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy kannanoton kertomuksen K 8/2015 vp johdosta.

Valiokunnan kannanottoehdotus

Eduskunnalla ei ole huomautettavaa kertomuksen johdosta.

Helsingissä 9.10.2015

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Ari Jalonen ps
jäsen Katja Hänninen vas
jäsen Jyrki Kasvi vihr
jäsen Jukka Kopra kok
jäsen Susanna Koski kok
jäsen Eeva-Maria Maijala kesk
jäsen Jani Mäkelä ps
jäsen Outi Mäkelä kok
jäsen Markku Pakkanen kesk
jäsen Jari Ronkainen ps
jäsen Katja Taimela sd
jäsen Ari Torniainen kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker